

népszerűbb tánca; eredetileg Algirből került Franciaországba.

»Cancan a törvényszék előtt«. Eredeti operett 3 felvonásban. Írta: Rajkai F. István. Zen. szerz.: Jakobi J. Bem. 1864. ápr. 17-én, a Budai Népszínházban,

Canon, zenében műfaj, melyben több szólam egymásután megszólalva az első szólamot utánozzák. Népdalainkban is előfordul.

Cantabile (ol.), zenében: énekszerűen, dallamosan.

Cantate, (latin; a. m. énekeljete) alatta drámai formába öntött érzelmeket kifejező költeményt értünk, mely zenekar kíséretével éneklésre való. Tárnya vallási eszmék, történelmi események, vagy természeti jelenségek; ezek szerint lehet egyházi és világi C. Olasz eredetű, nálunk a XVII. század végén jelent meg.

Canto, a. m. ének. »Bel. C.« szószerint szép ének, tulajdonképpen a hangok művészi befűzését jelenti a deklamáló énekkel ellentétben.

Canth Ulrika Mina, finn író, sz. 1844-ben, *Tammerforsban*, megh. 1900-ban. Brandes hatása alatt szociális tárgyú drámákat írt, műveiből magyarra is lefordították: »A munkás neje« (Työmichen vaimo) c. drámáját.

Cantilena (ol.) zene: dallamos szólam; dallam.

Cantus, (lat.) ének; énekar; C. firmus, a chorál alapdallama. C. gregorianus, gregoriani ének; C. monodicus, egy-szólamú egyházi ének.

Canzone (ol.) dal, lyrai költemény; canzonetta, dalcso.

Cápa. Humoros gúnynév, az idősebb kóristánokra értik, akik a fiatalabb és csinosabb kartársnőket mintegy elnyelni szeretnék előnyösebb szereplésük miatt.

Capek (Csapek) **Karl**, cseh színműíró, sz. 1890. jan. 9-én, *Male Svati Novice*-ben. A modern cseh irodalom képviselője, kinek fantasztikus tárgyú, de azért nem kevésbé mély, társadalmi eszméket ki-váló szatirizálással feldolgozó művei az egész világon, még Japánban is elterjedtek. Eleinte József nevű testvérével együtt írt; így újszerű komédiáját »A rovarok életéből«. Önálló művei közül a »R. U. R.« címűt a Vígszínház is bemutatta.

Capella (ol.) egyházi ének- s zene, vagy világi zenekar (a capella, a régi templom-stilben éneklésre, zenekíséret nélkül).

Capo (ol.) fej; da c., elülről, újra! hogy volt! Da c. al fine, elejétől végig (ismétlendő). C. d'astro v. C. tasto, húros, hegedűalakú hangszereken a nyakat fedő léc.

Capriccio (ol.) — riceso = szeszély, a zenében régebben szabadon csapongó fugaszerű zenedarab, valamely élenk téma felett, újabb inkább oly zenedarab, melyben a szerző a formát kedve szerint, de lehetőleg meglepő fordulatokkal változtatja; az ábránddal (fantáziával) és scherzozal közel rokon.

Capus (kapusz) **Alfréd**, francia szín-műíró, sz. 1858. nov. 25-én, *Aix en Provence*-ben, megh. 1922. nov. 26-án, *Neuillyben*. Nálunk is előadták következő színműveit: »Pénzt vagy életet«, vj. 5 képben. Ford.: *Bálint* Dezső. Bem. 1901. ápr. 18. Vígszínház. »Leontine férje«, vj. 3 felv. Ford.: *Malonyay* Dezső. Bem. 1901. nov. 27. Vígszínház. »A szerencse«, vj. 4 felv. Ford.: *Bálint* Dezső. Bem. 1901. dec. 28. Nemzeti Színház. »Az én szabóm«, szmű 1 felv. Ford.: *Janovics* Jenő. Bem. 1902. ápr. 11. Vígszínház. »Ifjúságunk«, vj. 4 felv. Ford.: *Kürthy* Emil. Bem. 1905. szept. 30. Nemzeti Színház. »Két iskola«, vj. 4 felv. Ford.: *Salgó* Ernő. Bem. 1908. febr. 26. Nemzeti Színház. »A sebzett madár« (L'oiseau blessé), vj. 4 felv. A berlini Deutsches Theater együttese bemutatta a Vígszínházban, 1911. ápr. 28-án.

Caragiale (kárászale) **János Lukács**, román író, sz. 1852-ben, *Margineben*. A bukaresti nemzeti színház igazgatója volt. »Napasta« c. művét Alexics György fordításában a budapesti Népszínházban elő-